

În numărul 4 din 2007 al Revistei Forțelor Terestre, căpitanul Dumitru Iancu și locotenentul Alexandru Baboș aduc „Argumente pentru sintagma: ofițer = manager”. Cei doi susțin că „fiecare ofițer este (și trebuie să fie) manager”. Bine structurat și cursiv precum roșeața pe obrajii unui copil de trei ani, articolul deschide o problemă mai puțin discutată, dar existentă în biroul oricărui comandant de unitate. Ofițerul intră, la diverse ore, cu mâinile pline de documente, și se roagă să obțină ștampilele care îl asigură că nu va lucra peste program. De ce poziție este mai aproape „inferiorul” în momentele respective, rămâne să hotărâți dumneavoastră. Cert este că între cei doi ofițeri, comandant și subordonat, tresa superiorului atâră greu. Și balanța e cu atât mai dezechilibrată cu cât gradul celui care intră în biroul comandantului este mai mic. În felul acesta semnul de egalitate dintre ofițer și manager pălește. Echivocul arde cu scânteii în soba sintagmei propuse spre discuție.

Primește și dă mai departe

„Nu poți spune despre un locotenent care vine direct din școală că este manager”, consideră locotenent-colonelul Dănuț Coraș, comandantul Batalionului 7 Aruncătoare Proiectile Reactive „General Vasile Danacu”. „Cred că egalitatea este valabilă doar de la un anumit nivel în sus. Ofițerul tânăr este mai degrabă un executant, pentru că nu are prea multe variabile între care să aleagă”. Locotenent-colonelul Dănuț Coraș analizează subiectul gândindu-se,

în primul rând, la specificul unității comandate. „Artileristul, la începutul carierei, este un executant. Nu trebuie decât să respecte regulamentele. El prea puțin gestionează informațiile, doar le primește și le dă mai departe”.

Pentru că seamănă, ca aspect fizic și voce, cu fostul mare fotbalist Ioan-Ovidiu Sabău, comandantul de batalion nominalizat mai sus, suporter înfocat al echipei UTA, nu poate să nu facă o paralelă cu poveștile tragi-comice din lumea sportului rege. „Din păcate, oamenii nu sunt dați. Nu avem posibilitatea de a ni-i alege. Așadar, sistemul nu prea ne dă puterea de a ne considera manageri”. Seamănă cu cariera de antrenor la Steaua, ratată de Hași, nu? Singura latură în care valențele corespunzătoare egalității se manifestă mai bine este reprezentată de relațiile interpersonale. „Aici, ofițerul are mai mult de lucru”.

Pregătiți la școala războiului

Maiorul Ioan Neagoș, locțiitorul comandantului Batalionului 1 Rachete Antiaeriene din componența Regimentului 50 RAA „Andrei Mureșanu”, este de părere că „teoretic, ofițerul

Ofițer = manager?

✉ Locotenent Constantin PIȘTEA

constantinpistoia@presamil.ro

În ceea ce îi privește pe comandanții de plutoane, termenul de *manager* este folosit, de multe ori, peiorativ. Cât de manager este tânărul ofițer? O luptă cu scânteii invizibile se poartă zilnic între *cel mare* și *cel mic*. Nu, nu este un ocean, ci realitatea din unități. Una dintre discuțiile pe care ne ferim să le purtăm între gardurile botezate UM. Așadar, cât de interpretabilă este egalitatea dintre *ofițer* și *manager*?

trebuie să fie manager. Mai ales în lucrul cu oamenii. Dar pe lângă asta, el trebuie să fie și un bun specialist”. Aducând discuția în acest punct, maiorul Neagoș vede perfectibil sistemul de instruire militară. „În partea academică se fac numai generalități și cred că nu este de ajuns să faci specialitate doar în centrele de instrucție. Ofițerul trebuie să fie pregătit atât din punctul de vedere al actului de comandă, cât și tehnic”.

„Nu știu ce fac în școală generațiile actuale, dar vin cu alte chestii, cu matematici superioare, cu calculator. Când ajung în unități depun efort

În articolul din Revista Forțelor Terestre intitulat „Argumente pentru sintagma: ofițer = manager”, este menționată tipologia ofițerilor așa cum o vede Morris Janowitz în cartea „Soldatul profesionist”. Astfel, există trei categorii: ofițerul eroic (cel care îi conduce pe militari în luptă; exemplul autorului: generalul american George Patton), ofițerul manager (cel capabil să conducă organizații mari, dar nepotrivit pentru rolul de erou în luptă; exemplu: Eisenhower) și ofițerul tehnician (cel care se pricepe la știință, inginerie sau tehnică; exemplu: amiralul american Hyman G. Rickover, implicat în proiectarea și realizarea submarinului atomic).

foarte mare pentru a se specializa pe tehnică”, afirmă locotenent-colonelul Petrea David, comandantul Batalionului de rachete KUB din componența Regimentului 50 RAA. „Între generația mea și cea tânără e o diferență fantastică. Noi am fost pregătiți la școala războiului, pentru a cunoaște tehnica la perfecție și a o deservi în aplicații... Nu sunt de acord cu ce se face în școală. Păi dacă tot stai un an acolo, pregătește-te exact pentru funcția pe care vei fi încadrat. Ei fac de toate, iar când ajung la unitate nu sunt specializați pe funcțiile lor”. Și cu semnul de egalitate cum rămâne? „Ofițerul

este manager”, completează locotenent-colonelul Petrea David, „dar ar trebui umblat puțin și la corpul subofițerilor”.

„Lasă, dom'le, conduce ofițerul!”

Pentru că tot s-a ajuns aici, să ne depărtăm de imaginea subofițerului obișnuit să spună „să trăiți, șefu!” și să-l vedem pe acesta intrând, la pauza meciului instrucției, în locul ofițerului.

Căpitanul Dumitru Iancu și locotenentul Alexandru Baboș identifică, în articolul pe care îl semnează pentru Revista Forțelor Terestre, rolurile de manager ale ofițerului după domeniile delimitate de Henry Mintzberg. În acest sens, printre altele, la nivel interpersonal, informațional și decizional, managerul se manifestă ca lider, reprezentant, agent de legătură, observator activ, diseminator, întreprinzător, mânător de disfuncționalități și distribuitor de resurse.

Schimbare de jucători. „Coloana vertebrală trebuie să fie subofițerul. Nu mai trebuie să ne coborâm la acea perspectivă cu instrucția făcută sub directă conducere a ofițerului”, spune locotenent-colonelul Valentin Suci, șeful de Stat Major al Regimentului 50 RAA. Numai așa ar putea fi ofițerul tratat ca un adevărat manager, cred interlocutorii. „La noi, s-a mers mult pe ideea «lasă, dom'le, conduce ofițerul!»! afirmă locotenent-colonelul Petrea David. Problema pe care o vede acesta din urmă este că „deocamdată, tot ofițerul este respectat de militarii angajați. Trebuie insistat mai mult pe plutonieri, plutonier-majori... Dacă tot sunt considerați coloana vertebrală, trebuie să fie în măsură să conducă toate activitățile până la nivel pluton inclusiv”.

Modă și instrucție

Cu sau fără coloană vertebrală, ofițerul este asaltat cu tot felul de cereri de la începutul programului și până când soția începe să-i dea apeluri. „Ce faci, nu vii acasă? Ai uitat că trebuie să mergem la serbarea copilului?” Ei, da, dar domnul „gradul” este tocmai în fața biroului comandantului, așteptându-și rândul la ștampile. Gestionar – asta este ofițerul la orice oră, acasă sau la serviciu. Resurse materiale și umane îi trec prin mâini, chiar dacă numai virtual. După ce pleacă de la cel care nici măcar nu a avut timp să-și mănânce pachetul – „Iar nu mă ascuți? O să te-mbolnăvești!” – resursele se așază cuminiți, așteptându-și rostul. Cu cât șeful e mai mic, nu la stat, ci la sfat, cu atât resursele sunt mai puține. Uneori. Dar, după cum spune

colonelul Ioan Tărău, comandantul Regimentului 50 RAA „Andrei Mureșanu”, „comandantul de pluton poate rămâne în postura de a conduce subunități mai mari, cum ar fi compania sau

bateria. Apoi, el ajunge foarte repede în comandamente, de batalion sau de regiment, pe funcții de șef de birou sau chiar mai mari”. Astfel, nu este greșit să îi spunem și comandantului de pluton manager. „Chiar dacă nivelul organizațional este mai mic, și plutonul este tot o organizație, cu resursele aferente, iar totul depinde de acel mic manager – comandantul de pluton – care trebuie să știe să se descurce. Dacă nu îi acordăm încredere și îl blocăm de la început, nu e bine”.

Să fim cinștiți până la capăt. „Și în procesul de instrucție, ofițerul este un manager”, crede locotenent-colonelul Lucian Hudrea, comandantul

Batalionului 8 Aruncătoare Proiectile Reactive „Feleacu”. „Ofițerul manageriază inclusiv instrucția, aducând o subunitate sau unitate de la starea A la starea B. I se spune ce, unde și când, dar nu i se spune cum. Nu întotdeauna. Valența de manager există peste tot, numai că se manifestă mai mult sau mai puțin, în funcție de nivel”.

Mai bine lider

Așa crede căpitan-comandorul Laurențiu Chiriță, comandantul detașamentului participant la misiunea **Baltica 2007**. „Cred că termenul de «lider» acoperă atât ce înseamnă «ofițer», cât și «manager». Dacă le pui la același nivel, ca să gestionezi resurse umane și materiale, îți trebuie doar puțină știință și școală. Ca lider, ai nevoie și de capacitatea de a conduce și folosi aceste resurse”.

După vreo 1.300 de cuvinte, câte arată statistica „word”-ului pentru acest articol, semnul de egalitate dintre «ofițer» și «manager» și-a adăugat paranteze deschise. Cititorul este liber să adauge termeni și alte tipuri de paranteze care să completeze sintagma. Iar genul de libertate despre care discutăm aici este altul decât acela din fața biroului comandantului. Nimeni nu se uită la dunga pantalonilor sau își inspectează cutele de pe veston atunci când gândește. Poate vă întrebați de ce sunt numai grade superioare în aceste rânduri. Pe scurt, sintetizând reacția tinerilor și aproximând exclamațiile lor, se poate cita: „Ce să spun? N-am ce face? Să mă tragă la răspundere după aia?” Firește, numele sunt inutile. Managerii știu de ce.